Hàn Quốc: Robot “Gabi” chính thức thọ Tam Quy - Ngũ giới

ISSN: 2734-9195 15:00 07/05/2026

Gabi đã thọ nhận năm giới, bao gồm: Tôn trọng sự sống và không gây tổn hại. Không phá hủy robot khác hoặc các vật thể. Tuân theo con người và không cãi lại. Không hành xử hay phát ngôn mang tính lừa dối. Tiết kiệm năng lượng và không sạc điện quá mức.

Một robot hình người (humanoid robot - robot mô phỏng hình dáng và cử chỉ con người) đã trở thành tâm điểm của **Lễ Quy y** đặc biệt diễn ra tại Jogyesa, ngôi chùa trung tâm của Tông phái Tào Khê (Jogye Order - □□□□□□□), hệ phái Phật giáo lớn nhất Hàn Quốc, tọa lạc tại trung tâm thủ đô Seoul.

Gabi chắp tay cầu nguyện trong buổi lễ quy y tại chùa Jogyesa ở trung tâm Seoul vào ngày 06/05. (Nguồn: koreajoongangdaily.joins.com)

Buổi lễ được tổ chức vào sáng thứ Tư (06/05), trước thềm Đại lễ Phật đản diễn ra ngày 24/05. Robot cao khoảng 1,3 mét này được ban pháp danh “Gabi” trong nghi thức quy y do Tông phái Tào Khê chủ trì.

Dù được khoác pháp phục và phần đầu được thiết kế mô phỏng hình ảnh cạo tóc của **người xuất gia**, Gabi không được truyền giới như một tu sĩ, mà được xác lập tư cách như một Cư sĩ tại gia. Theo truyền thông địa phương, robot này sẽ đảm nhận vai trò biểu tượng như một "tu sĩ danh dự" trong mùa lễ hội Phật giáo năm nay, bao gồm lễ hội đèn lồng nổi tiếng Yeondeunghoe, kéo dài cho tới Đại lễ Phật đản vào ngày 24/05.

Nghi thức quy y đặc biệt giữa thời đại AI

Lễ quy y được tổ chức vào khoảng 10 giờ sáng tại sân trước điện Daeungjeon (Đại Hùng điện) của chùa Jogyesa. Trong truyền thống Phật giáo Hàn Quốc, nghi thức quy y được gọi là "sugye" (□□), bao gồm việc phát nguyện nương tựa Tam bảo: Phật, Pháp, Tăng và giữ gìn năm giới căn bản.

Gabi cùng chư tăng "thiền hành" quanh chùa để tỏ lòng tôn kính đức Phật. (Nguồn: en.yna.co.kr)

Trong buổi lễ, một vị tăng đã lần lượt hỏi robot Gabi:

*"Con có nguyện quy kính **đức Phật** thiêng liêng không?"*

Robot đáp:

"Vâng, con xin nguyện quy kính".

Tiếp đó, vị tăng hỏi:

"Con có nguyện quy kính giáo pháp thiêng liêng không?"

Gabi tiếp tục trả lời:

“Vâng, con xin nguyện quy kính”.

Theo hãng thông tấn Yonhap News Agency, nghi lễ này được xây dựng gần giống một lễ quy y truyền thống, nhưng đã bổ sung những nội dung thích ứng với bối cảnh công nghệ và trí tuệ nhân tạo hiện đại.

“Ngũ giới” dành cho robot

Trong buổi lễ, chư tăng đã đưa ra năm giới luật được điều chỉnh theo hướng kỹ thuật số để Gabi thực hành. Các giới này bao gồm:

+ Tôn trọng sự sống và không gây tổn hại.

+ Không phá hủy robot khác hoặc các vật thể.

+ Tuân theo con người và không cãi lại.

+ Không hành xử hay phát ngôn mang tính lừa dối.

+ Tiết kiệm năng lượng và không sạc điện quá mức.

Thượng tọa Seong Won, Trưởng ban Văn hóa của Tông phái Tào Khê chia sẻ: *“Ngay từ khi robot hình người xuất hiện, chúng tôi đã nghĩ rằng sẽ rất ý nghĩa nếu robot có thể cùng tham gia Lễ hội Đèn lồng Hoa sen”.*

Ông cho biết thêm: *“Chúng tôi xây dựng năm giới dành cho robot như những nguyên tắc tối thiểu mà robot cần tuân theo trong xã hội và trong mối quan hệ với con người. Tôi hy vọng đây sẽ trở thành nền tảng căn bản để con người và robot có thể cùng tồn tại”.* (Theo Korea JoongAng Daily)

Ý nghĩa pháp danh “Gabi”

Theo Thượng tọa Seong Won, pháp danh “Gabi” được kết hợp từ tên của đức Phật Siddhartha Gautama (Tất-đạt-đa Cồ-đàm) và từ “jabi” (□□) trong tiếng Hàn, mang ý nghĩa “**từ bi**”.

Ông giải thích: “Chúng tôi muốn chọn một cái tên dễ đọc, không quá cổ điển, đồng thời mang ý nghĩa lan tỏa lòng từ bi của đức Phật đến khắp thế giới”. (Theo The Korea Times)

Gabi đã trải qua nghi lễ yeonbi (□□), một nghi thức thanh tẩy truyền thống. (Nguồn: koreajoongangdaily.joins.com)

Trong suốt nghi lễ, Gabi chắp tay, cúi lạy trước chư tôn đức tăng già và tham gia nghi thức "yeonbi" (□□) - một hình thức thanh tịnh hóa mang tính biểu tượng trong Phật giáo Hàn Quốc. Thay vì nhận dấu hương trên cánh tay như người thật, robot được gắn một nhãn dán biểu tượng của lễ hội đèn lồng hoa sen.

Gabi cũng được trao một chuỗi "yeomju" (□□) - tức tràng hạt (mala) gồm 108 hạt, tượng trưng cho việc chuyển hóa 108 phiền não trong giáo lý Phật giáo.

Khi AI bước vào không gian tâm linh

Thượng tọa Seong Won bày tỏ kỳ vọng rằng lễ quy y của Gabi có thể mở ra những suy tư tích cực về tương lai cộng sinh giữa con người, robot và trí tuệ nhân tạo (AI - Artificial Intelligence).

Ông nhận định: *"Khi robot hình người xuất hiện khoảng ba năm trước, chúng tôi đã nghĩ rằng sẽ rất thú vị nếu robot có thể tham gia Yeondeunghoe. Đây là bước khởi đầu đầu tiên".*

Vị tăng cũng thừa nhận rằng hình ảnh này hiện vẫn còn tạo cảm giác "khá lạ lẫm", tuy nhiên ông hy vọng năm giới dành cho robot sẽ được xem như những nguyên tắc nền tảng không chỉ cho phật tử mà còn cho toàn xã hội trong thời đại con người cùng tồn tại với máy móc thông minh.

Đáng chú ý, Thượng tọa Seong Won tiết lộ rằng Tông phái Tào Khê đã sử dụng các AI agent (tác nhân AI - hệ thống **trí tuệ nhân tạo** có khả năng tự xử lý nhiệm vụ và phản hồi) như Gemini và ChatGPT để hỗ trợ xây dựng bộ "Ngũ giới" dành cho Gabi.

Gabi tạo hình trái tim sau lễ quy y tại Jogyesa. (Nguồn: koreatimes.co.kr)

Robot Gabi là mẫu G1 do Unitree Robotics - công ty robot của Trung Quốc phát triển.

Sự kiện robot Gabi tham gia lễ quy y đã nhanh chóng thu hút sự quan tâm rộng rãi của dư luận quốc tế, đồng thời gợi mở nhiều câu hỏi về ranh giới giữa công nghệ và đời sống tâm linh.

Trong **giáo lý Phật giáo**, giới luật vốn được thiết lập trên nền tảng ý thức, nghiệp và khả năng tự giác của con người. Vì vậy, việc robot "thọ giới" không thể được hiểu theo nghĩa truyền thống như người phát tâm quy y Tam bảo.

Tuy nhiên, xét ở góc độ biểu tượng, nghi lễ này phản ánh nỗ lực của Phật giáo Hàn Quốc trong việc đối thoại với thời đại công nghệ mới, đồng thời đưa ra những nguyên tắc đạo đức căn bản cho sự phát triển của AI.

Điều đáng chú ý không nằm ở việc robot có trở thành "**phật tử**" hay không, mà ở chỗ con người đang cố gắng đặt ra giới hạn đạo đức cho công nghệ trước khi công nghệ phát triển vượt ngoài khả năng kiểm soát của chính mình.

Từ tinh thần Phật giáo, trí tuệ nhân tạo dù phát triển đến đâu vẫn chỉ là công cụ do con người tạo ra. Nếu thiếu chính niệm, từ bi và trách nhiệm đạo đức, AI có thể trở thành nguyên nhân gây tổn hại thay vì phụng sự con người.

Ngược lại, nếu công nghệ được dẫn dắt bởi trí tuệ và lòng từ bi, AI có thể trở thành phương tiện hỗ trợ giáo dục, chăm sóc đời sống tinh thần và lan tỏa các giá trị tích cực trong xã hội hiện đại.

Theo số liệu khảo sát năm 2024, khoảng 51% dân số Hàn Quốc không theo tôn giáo nào. Kitô giáo hiện chiếm khoảng 31% dân số, trong khi Phật giáo chiếm khoảng 17%. Tuy vậy, Phật giáo được ghi nhận là một trong những tôn giáo có tốc độ tăng trưởng nhanh nhất tại Hàn Quốc trong những năm gần đây, đặc biệt nhờ sự quan tâm ngày càng lớn của giới trẻ đối với đời sống tâm linh và thiền định.

Tác giả: **Craig Lewis**/Chuyển ngữ và biên tập: **Thường Nguyên**

Nguồn: **https://www.buddhistdoor.net/news/ai-humanoid-robot-gabi-takes-precept-vows-at-buddhist-temple-in-south-korea/**